

Obsah

1.ÚVOD.....	7
1.1.Nastínění problematiky.....	7
1.2.Cíl práce.....	9
1.3.Struktura práce.....	10
1.4.Poznámka k transkripci perských a arabských výrazů.....	14
2.POZNÁMKY K DOSAVADNÍMU STAVU ZKOUMÁNÍ A TEORETICKÉ UKOTVENÍ PROBLEMATIKY.....	17
2.1.Dosavadní stav zkoumání.....	17
2.2.Teoretické ukotvení problematiky.....	19
3.ZÁKLADNÍ METODOLOGICKÉ POSTUPY PRÁCE.....	22
3.1.Terénní výzkum a jeho realizace.....	24
4.HISTORICKÝ PŘEHLED.....	28
4.1.Konstituční revoluce 1905–1911.....	28
4.2.Sardár-e sepáh: Vzestup moci Rezy Chána.....	32
4.3.Období vlády šáha Mohammada Rezy (1941–1979).....	34
4.4.Vzestup opozičních sil a první útoky na monarchii.....	37
4.5.Alláhu akbar, Chomejní rahbar: Vítězství revoluce a vznik Íránské islámské republiky.....	40
4.5.1.Hokumat-e eslámí: Velájat-e faqíh.....	42
4.6.Vývoj po revoluci.....	44
5.POLITICKÝ SYSTÉM ÍRÁNU A ÍRÁNSKÁ SPOLEČNOST.....	47
5.1.Domácí politická scéna.....	47
5.2.Zahraniční politika.....	51
5.3.Současná íránská společnost: Vymezení etnicko–náboženské.....	53
6.MODERNITA JE STROM VYPĚSTOVANÝ NA ZÁPADĚ.....	57
6.1.Definice evropské modernity a její institucionální dimenze.....	58
6.2.Mnohočetné modernity.....	62
6.2.1.Nové výzvy modernitám.....	66
6.3.Povaha kolektivní identity jakožto podmínka pro přijetí tадžaddod.....	68

6.4.Identita.....	70
6.5.Narativ.....	71
6.6.Národní identita.....	73
6.7.Nacionalismus.....	75
7.REAKCE NA PRVNÍ SETKÁNÍ S MODERNITOU: ZROD ÍRÁNSKÉHO NACIONALISMU.....	79
7.1.První setkání Íránu se západní modernitou.....	82
7.2.Počátky íránského nacionálismu: Narativ Šáhnáme.....	84
7.3.Persianismus.....	86
7.3.1.Jazyk jako promotér modernity a íránského nacionálismu.....	88
7.4.Vzkříšení kultu Kýra Velikého.....	90
8.HLEDÁNÍ „SELF“: ÍRÁN MEZI VÝCHODEM A ZÁPADEM.....	97
8.1.Základní koncepty.....	98
8.1.1. Self/Other.....	98
8.1.2.Orientalismus.....	100
8.1.3.Reverzní orientalismus.....	103
8.1.4.Nativismus.....	107
8.2.Narativ anti-imperialismu.....	110
8.2.1.Ahmad Fardíd.....	111
8.2.2.Sejjed Fachroddín Šádmán: Farangšenáši.....	113
8.2.3.Džalál Ál-e Ahmad a mor ze Západu.....	119
9.REDEFINICE ISLÁMSKÝCH KOŘENŮ ÍRÁNSKÉ IDENTITY.....	126
9.1.„Voltaire“ íránské revoluce Alí Šari'atí.....	126
9.1.1. Bázgášt be chüstan.....	127
9.2.Entezár: Narativ revoluce.....	130
10.ISLÁMSKÁ REPUBLIKA ZROZENÁ V LÚNĚ MODERNITY: HOKÚMAT-E ESLÁMÍ ČI HOKÚMAT-E ÍRÁNÍ-JE MELLÍ.....	136
10.1.Všichni muslimové bratry jsou.....	137
10.1.1.Národ neboli mellat.....	139
10.2.Narativ Karbalá.....	140
10.2.1.Infiltrace Ahrimana.....	143
10.3.Kolektivní identita je „sdílená zkušenost“.....	145
10.4.Modernita je strom vypěstovaný na Západě.....	148
10.5.Hokúmat-e eslámí-je íráni.....	151

11.VZKŘÍŠENÍ MADŽLESMU.....	156
11.1.Ší'a: Historický vznik a vývoj.....	159
11.2.Šíitská věrouka a její politické aspirace.....	162
11.2.1.Zarúříjat podle Madžlesího.....	164
11.2.2.Madžlesismus jako jediný správný islám.....	166
11.2.3.Odmítání svobodné vůle člověka.....	168
12.DŽOMHÚRÍ-JE ESLÁMÍ ČI DŽOMHÚRÍ-JE CHORÁFÍ: ŠÍŘENÍ LIDOVÉHO MESIANISMU.....	172
12.1.Mahmúd Ahmadínežád: Nový Mesiáš?.....	173
12.2.Áyatolláh Mesbáh-Jazdí a nastolení mahdavíjat.....	176
12.3.Historický precedens a negativní reakce z řad duchovních.....	177
12.4.Mesianismus v íránské společnosti.....	179
12.4.1.Symbolika místa: Džamkaránizace společnosti.....	183
12.5.Doutnající odkaz Madžlesího či kulturní zpoždění?.....	186
13.BLOGISTÁN: VIRTUÁLNÍ IDENTITA.....	190
13.1.Selektivní vzpoura proti modernitě.....	192
13.2.Témata blogů.....	199
13.2.1.Dobrý áyatolláh je mrtvý áyatolláh.....	201
13.3.Paradox islámské republiky.....	204
14.ZÁVĚR.....	209
15.BIBLIOGRAFIE.....	213
15.1.Literatura.....	213
15.2.Internetové zdroje.....	219
16.JMENNÝ REJSTŘÍK.....	222
SUMMARY (EN).....	225
RÉSUMÉ (FR).....	227